

11.2.2020

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle tieliikennelain muuttamisesta (HE 109/2019 vp; kotihoito)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa otsikossa mainitun hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyyn liittyen. Ministeriön nimeämänä edustajana lausun asiassa seuraavaa:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ja uudistettavaksi 1.6.2020 voimaan tulevaan uutta tieliikennelakia (729/2018). Esityksen tavoitteena on tehostaa kotiin tuotavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tarjoamalla työntekijöille parempia pysäköinti-mahdollisuuksia.

Esityksen taustalla on eduskunnan vastauksessaan uudeksi tieliikennelainsi esittämä lausuma siitä, että valtioneuvosto valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhtenäisen ratkaisun pysäköinnin helpottamiseksi ja valmistelee viipymättä asiassa tarvittavat säännösmuutokset.

Eduskunnan lausuman perustana on eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö (16/2018 vp) hallituksen esityksestä uudeksi tieliikennelainsi, jossa todettiin, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan kotihoidon työntekijöillä ja vastaavilla työntekijäryhmillä on kaupungeissa merkittäviä ongelmia pysäköinnin kannalta. Kotiin tuotavien palvelujen määrä on myös lisääntymässä. Periaatteessa kuntien tehtävänä on järjestää pysäköintimahdollisuudet myös nämä ryhmät huomioon ottaen. Valiokunta näki ongelman merkittävänä ja katsoi, että ongelmiin tulee löytää koko Suomen kattava yhtenäinen ratkaisu.

Tämän vuoksi uutta tieliikennelakia esitetään nyt muutettavaksi niin, että se mahdollistaa pysäköinnin ilman aikarajaa ja maksua kunnan katuverkon pysäköintipaikoilla. Myös sellaisella kadulla olisi mahdollista pysäköidä, jossa pysäköinti on kielletty liikennemerkillä C38 (pysäköintikielto) tai liikennemerkillä C39 (pysäköintikieltoalue). Tämän lisäksi olisi mahdollista pysäköidä liikennemerkillä osoitetulla pihakadulla muuallakin kuin merkityllä pysäköintipaikalla.

Liikennemerkin H25 (huoltoajo sallittu) kiellosta huolimatta sen vaikutusalueella olisi mahdollista ajaa ja pysäköidä kotihoidon pysäköintitunnuksella varustettua ajoneuvoa.

Hallituksen esityksen mukaan kotihoidon pysäköintiin tarvittaisiin kunnan myöntämä pysäköintitunnus. Tunnus myönnettäisiin kotihoidon työntekijälle tai kotihoitoa tarjoavalle yritykselle, yhdistykselle tai julkisyhteisölle kunnan lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toteuttamista varten.

Lainsäädäntö ei mahdollistaisi pysäköintiä kiinteistöjen, esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden piha-alueilla, jos piha-alue ei olisi tietä. Siksi kiinteistöjen ja taloyhtiöiden kannustaminen lyhytaikaisten pysäköintipaikkojen ja vieraspysäköinnin järjestämiseen on kotiin tuotavien palvelujen tuottamisen kannalta edelleen tärkeää.

Pysäköintitunnuksen myöntäminen voisi olla uusi tehtävä kunnalle. Jos kunnassa ei ole pysäköintitunnus- tai lupajärjestelmää, kotihoidon pysäköintitunnuksen myöntäminen edellyttäisi järjestelmän muodostamista, jos kunta päättäisi ottaa tunnuksen käyttöön. Tästä aiheutuisi kunnalle hallinnollista taakkaa. Näitä kuluja olisi kuitenkin mahdollista kattaa maksulla. Lupajärjestelmä edellyttäisi joissakin kunnissa sekä tieto- että valvontajärjestelmien uudistamista tai muuttamista.

Kotihoidon pysäköintitunnusten tulevaa määrää ei ole ollut mahdollista arvioida kovinkaan kattavasti, koska yksityisten palveluntuottajien työntekijöiden määrä ei ole kuntien tiedossa. Karkeasti on arvioitu, että Suomessa kuntien palveluksessa kotihoitoa ja vastaavaa palvelua tekeviä työntekijöitä on 15 000 – 20 000 henkilöä. Kuntien palveluksessa oleville työntekijöille myönnettävien pysäköintitunnusten maksimimäärä voisi olla tällä tasolla.

Hallituksen esitysluonnoksesta annettiin 44 lausuntoa. Esityksen antamista puollettiin lausunnoissa laajasti. Useat kunnat esittivät myös muutoksia esitysluonnokseen.

Kimmo Kiiski
Liikenneneuvos